TT 8.5.2025

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskuna.fi

Lausuntopyyntö

Lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta ja uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 7 §:n 7 momentin kumoamisesta HE 37/2025 vp

Kemianteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta ja uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 7 §:n 7 momentin kumoamisesta HE 37/2025 vp..

Kemianteollisuuden tavoitteena on olla luontopositiivinen ja hiilineutraali vuoteen 2045 mennessä osana omaehtoista vastuullisuusohjelmaa, Responsible Care, (lue lisää: https://www.kemianteollisuus.fi/vastuullisuus/). Tavoite ei ole helppo ja useissa aiheeseen liittyvissä selvityksissä onkin tunnistettu kriittisiä tekijöitä, joita tavoitteen saavuttaminen tulee vaatimaan niin toimintaympäristöltä kuin toimialan yrityksiltä itseltään. Selvityksien perusteella on kuitenkin selvää, että kemianteollisuuden yrityksien on mahdollista kutistaa hiilijalanjälki minimiin ja samalla kasvattaa kädenjälki todella suureksi. Toisin sanoen, kutistaa tehtaiden suorat päästöt Suomessa ja mahdollistaa samalla globaaleille asiakkaille merkittävät päästövähennykset.

Luontopositiivisen ja hiilineutraalin kemianteollisuuden saavuttaminen tulee vaatimaan massiiviset investoinnit esimerkiksi sähköistymiseen, sekä hiilineutraaliutta tukeviin vaihtoehtoisiin raaka-aineisiin. Tasapuolisella ja kilpailukykyisellä toimintaympäristöllä, riittävillä hiilivuotosuojilla, sekä pitkäjänteisellä ja ennakoivalla politiikalla tulee olemaan merkittävä rooli tavoitteiden saavuttamisessa.

Kemianteollisuus ry:n huomioita

Kemianteollisuus ry:n mielestä lakiesityksessä on toteutettu RED III-direktiivin toimeenpanoa asianmukaisesti. Kemianteollisuus ry haluaa kuitenkin muistuttaa, että sääntelyyn on tulossa useita muutoksia lyhyessä ajassa, ja muutokset kuormittavat sekä toiminnanharjoittajia että Energiavirastoa ja todentajia. On ensiarvoisen tärkeää varmistaa Energiavirastolle asianmukaiset osaamis- ja henkilöresurssit. Lisäksi on tärkeää varmistaa riittävä määrä todentajia ja varmistaa heidän osaamisensa erityisesti uusien polttoaineiden osalta. Tämä edellyttää selkeää ohjeistusta ja koulutusta. Lisäksi Kemianteollisuus ry:stä jatkossa on tärkeää muistaa riittävät siirtymäajat toiminnanharjoittajille unionin tietokannan käyttöönoton määräaikoja asetettaessa.

Laajemmat muutostarpeet

Kemianteollisuudesta vihreän vedyn / RFNBO:n tuotannon tiukat ajalliset ja maantieteelliset rajaukset eivät edistä vetytaloutta riittävällä tavalla. Suomessa sähköntuotannon päästökerroin on kuitenkin matala, mikä mahdollistaa lisäisyysvaatimukseen joustoa. Tämä on tärkeää säilyttää myös jatkossa.

Kemianteollisuudesta olisi hyvä, jos vedyn tuotannon sähkön käyttö ja vihreän sähkön tuotanto voitaisiin täsmäyttää vuositasolla esimerkiksi alkuperätakuiden avulla, kuten tehdään kaikkien muissakin sähkönkäyttötapauksissa. Minimissään tulisi vakinaistaa nykyinen väliaikainen kuukausitason ajallinen täsmäytys.

Kemianteollisuus ry:n mielestä Suomen tulisi säilyttää mahdollisimman pitkään joustava lähestymistapa ajallisen korrelaation suhteen. Lisäksi Suomen tulisi ajaa EU:ssa korjausta liian tiukkaan tuntitason ajalliseen korrelaatioon.

Tämän lisäksi Suomen tulisi ajaa laajempaa lähestymistapaa maantieteelliseen rajaukseen. Kemianteollisuus ry:n mielestä maantieteellistä rajausta voitaisiin esimerkiksi tarkastella laajennettavaksi Pohjoismaiden- ja Balttian-alueiden kattavaksi kokonaisuudeksi.

Kemianteollisuuden mielestä teollisuuden RFNBO-tavoitteita ei tulisi asettaa teollisuuslaitoskohtaisesti. Mikäli RFNBO-tavoitteet asetetaan laitoskohtaisiksi, niin on ehdottoman tärkeää, että Suomessa otetaan käyttöön riittävän vahvat tukimekanismit RFNBO-vedyn tuotannolle.

Tuomas Tikka

Kemianteollisuus ry